

**Evaluarea gradului de implementare a recomandărilor
Avocatului Poporului în procesul de monitorizare a respectării
drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina, pentru perioada
februarie 2022 – decembrie 2023**

Chișinău – Ianuarie 2024

Autori:

Carolina Cazaciuc - Șefă adjunctă a Direcției Gestionarea și Investigarea Cererilor/manager de proiect în cadrul Oficiului Avocatului Poporului;

Victor Morari - Consultant principal al Direcției Monitorizare și Raportare/asistent de proiect în cadrul Oficiului Avocatului Poporului.

Cuprins

Context	4
Metodologie	4
Evaluare implementării recomandărilor	6
Anexă	9
Evaluarea gradului de implementare a recomandărilor Avocatului Poporului în procesul de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina	9

Context

În perioada februarie 2022 – octombrie 2023, angajații Oficiului Avocatului Poporului și membrii Consiliului Consultativ, creat pe lângă acesta au monitorizat situația persoanelor refugiate din Ucraina pe teritoriul Republicii Moldova, rezultând în elaborarea a patru rapoarte tematice. Ca răspuns la constatările obținute în acest proces, s-au formulat în total 75 recomandări pentru autoritățile naționale responsabile de gestionarea situației persoanelor refugiate și de asigurarea drepturilor acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

Aceste recomandări sunt concepute pentru a acoperi o gamă largă de aspecte, inclusiv îmbunătățirea condițiilor de cazare, garantarea drepturilor, coordonarea instituțiilor, sensibilizarea publicului și gestionarea eficientă și umanitară a fluxului de persoane strămutate. Evaluarea gradului de implementare a acestor recomandări este esențială pentru a asigura o intervenție eficace și durabilă în sprijinul persoanelor refugiate și pentru a monitoriza progresul în atingerea obiectivelor propuse.

Prin urmărirea implementării acestor recomandări, dorim să contribuim la consolidarea eforturilor statului și la crearea unui mediu sigur în Republica Moldova pentru persoanele refugiate din Ucraina. Această evaluare oferă, de asemenea, oportunitatea de a ajusta și îmbunătăți intervențiile în funcție de nevoile identificate și de a asigura respectarea drepturilor și bunăstarea celor afectați de această situație vulnerabilă.

Metodologie

Evaluarea gradului de implementare a recomandărilor Avocatului Poporului în procesul de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina s-a desfășurat pe baza răspunsurilor primite de la instituțiile responsabile de implementarea acestora, a rapoartelor de activitate ale instituțiilor vizate, a planurilor de acțiune și a înregistrărilor de la întâlnirile Avocatului Poporului cu reprezentanții autorităților statului, precum și orice alte informații referitoare la activitățile întreprinse pentru implementarea recomandărilor.

Vizitele de monitorizare efectuate la centrele de plasament temporar pentru refugiați au permis colectarea de date și observarea directă a situației reale din centrele de cazare. Răspunsurile autorităților de resort oferite Oficiului Avocatului Poporului privind implementarea recomandărilor constituie, de asemenea, o sursă importantă în procesul de evaluare.

Recomandările adresate în diverse etape ale monitorizării și evoluția dinamică a situației în teren au impus necesitatea prioritizării anumitor recomandări. Prin natura lor, acestea pot îmbunătăți substanțial situația persoanelor strămutate din Ucraina, asigurându-le drepturile pe teritoriul Republicii Moldova.

Criterii de evaluare

Pentru a evalua nivelul de implementare a recomandărilor au fost stabilite următoarele criterii de evaluare:

- În ce măsură recomandarea a atins obiectivele propuse?
- Care a fost impactul recomandării asupra persoanelor refugiate?

- În ce măsură recomandarea a fost eficientă în rezolvarea problemei identificate?

Procedura de evaluare

Nivelul de implementare a recomandărilor a inclus 4 etape de evaluare:

Prima etapă a constat în generalizarea recomandărilor supuse evaluării. Colectarea informațiilor privind implementarea recomandărilor selectate a fost realizată în a doua etapă. A treia etapă a constat în evaluarea de facto a informațiilor colectate. Determinarea nivelului de implementare a recomandărilor și atribuirea unui calificativ pentru fiecare recomandare au constituit a patra etapă a procesului.

Pe baza evaluării criteriilor enunțate, au fost atribuite următoarele calificative:

1. Recomandarea nu mai este actuală.
2. Recomandarea nu a fost implementată.
3. Recomandarea a fost implementată parțial.
4. Recomandarea a fost implementată în mare măsură.
5. Recomandarea a fost implementată în totalitate.
6. Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ.

Limitări metodologice:

- Despre implementarea recomandărilor Avocatului Poporului, autoritățile au raportat o singură dată. Ulterior, nu s-a realizat o actualizare periodică a progresului în implementarea acestor recomandări. Evaluarea s-a bazat pe informațiile furnizate Ombudsmanului după fiecare publicare a raportului de monitorizare și pe discuțiile purtate de către Avocatul Poporului și membrii Consiliului Consultativ, creat pe lângă Oficiul Avocatului Poporului, în cadrul unor ședințe de lucru cu reprezentanții autorităților responsabile de implementarea recomandărilor.

Evaluare implementării recomandărilor

Pe parcursul **anului 2022**, au fost elaborate 3 rapoarte privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate în contextul conflictului armat din Ucraina. Primul raport a cuprins rezultatele monitorizării în perioada februarie–aprilie, al doilea în perioada mai–iulie, iar al treilea în perioada august–decembrie. Rezultatele monitorizării evidențiază progresele și lacunele în abordarea situației persoanelor refugiate. În total, în anul 2022 au fost înaintate autorităților 62 de recomandări pentru îmbunătățirea gestionării situației persoanelor refugiate și pentru asigurarea respectării drepturilor acestora pe teritoriul Republicii Moldova.

În urma evaluării implementării recomandărilor din cele 3 rapoarte, putem menționa următoarele:

Cea mai importantă recomandare **implementată în totalitate** a fost acordarea protecției temporare persoanelor străine refugiate din Ucraina. Implementarea acestei recomandări a fost realizată după un an de la înaintarea acesteia. La 1 martie 2023, Hotărârea de Guvern 21/2023 privind acordarea protecției temporare a intrat în vigoare. Recomandarea a fost reiterată în toate rapoartele de monitorizare pentru anul 2022.

Recomandările cu privire la asigurarea condițiilor de trai corespunzătoare în centrele de plasament temporar sunt implementate **în mare măsură**.

Asigurarea accesului la educație pentru copiii refugiați în conformitate cu prevederile Codului Educației a Republicii Moldova a constituit un proces de durată. În septembrie 2023, autoritățile naționale au anulat statutul de *audient* pentru copiii strămutați din Ucraina, realizând un pas major în vederea asigurării accesului la educație. Recomandarea a fost implementată **în mare măsură**.

Prevenirea și combaterea discriminării în cazare și alte servicii destinate persoanelor refugiate nu înregistrează o evoluție pozitivă semnificativă. În pofida numărului mare de instruirii declarate de MMPS, organizate pentru personalul din domeniu, precum și a existenței codului de etică, situația la acest capitol înregistrează schimbări minime, iar recomandarea a fost realizată **parțial**.

Deși s-au depus eforturi continue pentru gestionarea situației persoanelor refugiate, mai multe recomandări extrem de importante **nu au fost implementate**. Acestea includ:

- Reglementarea la nivel național a standardelor minime și a procedurilor de cazare temporară pentru persoanele străine aflate în protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova.
- Evaluarea infrastructurii punctelor de frontieră pentru determinarea fezabilității gestionării traversării frontierei, cu accent pe situațiile cu un flux mare de străini.
- Elaborarea unei politici unitare de angajare pentru persoanele strămutate, facilitând accesul la piața muncii și oferind facilități agenților economici pentru perioada valabilității protecției temporare.
- Monitorizarea condițiilor din centrele de plasament ale refugiaților, cu accent pe nediscriminare.

- Revizuirea punctului 12 din Dispoziția CSE nr. 12 din 25.03.2022 pentru clarificarea autorității publice responsabile de identificarea locațiilor neaprobată de către ANAS, în care sunt plasate persoanele refugiate.
- Elaborarea de mecanisme de identificare și referire a persoanelor refugiate cu probleme de sănătate mentală, respectând etica și confidențialitatea și oferind servicii specializate.
- Evaluarea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate aprobate de către ANAS, pentru a verifica conformitatea lor cu standardele minime stabilite de Regulamentul aprobat de către MMPS prin ordinul nr. 21/2022.
- Monitorizarea sistematică a situației persoanelor refugiate din Ucraina, în special a femeilor și copiilor cazați în mediul privat, pentru a preveni posibile riscuri (trafic de ființe umane, abuzuri) .

Avocatul Poporului a continuat să monitorizeze respectarea drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina și în anul 2023. Având în vedere aprobarea în februarie 2023 a Hotărârii Guvernului privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina, în primul raport de monitorizare pentru anul 2023 s-a evaluat nivelul de conformitate al legislației naționale cu standardele internaționale. Această evaluare a permis identificarea posibilelor lacune sau inconsecvențe, cu scopul de a îmbunătăți protecția și asistența acordate beneficiarilor de protecție temporară, solicitanților de azil și beneficiarilor de protecție internațională. Analiza cadrului legal a urmărit identificarea eventualelor deficiențe și formularea de recomandări pentru aducerea legislației naționale în conformitate cu standardele internaționale și regionale relevante.

Urmare a publicării în luna iulie 2023 a Raportului privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine refugiate pe teritoriul Republicii Moldova în contextul conflictului armat din Ucraina pentru perioada ianuarie - iunie 2023, au fost înaintate 13 recomandări adresate Guvernului și autorităților de resort implicate în gestionarea crizei umanitare.

În luna august, Ministerul Afacerilor Interne a comunicat Avocatului Poporului că autoritățile subordonate MAI au examinat Raportul privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine refugiate pe teritoriul Republicii Moldova în contextul conflictului armat din Ucraina, pentru perioada ianuarie - iunie 2023. S-a luat act de recomandările înaintate, și s-a menționat că aceste recomandări vor fi luate în calcul în procesul de elaborare a noului cadru legislativ privind regimul străinilor în Republica Moldova, privind frontiera de stat și la revizuirea Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

În urma evaluării gradului de implementare a recomandărilor din raport, cea mai relevantă recomandare care a fost **implementată** se referă la revizuirea punctului 12 din Hotărârea de Guvern nr. 21/2023, în vederea facilitării accesului la protecție temporară, prin declarația pe proprie răspundere a locului aflării solicitantului de protecție temporară.

Celelalte recomandări incluse în raport, în opinia autorităților naționale, se referă la procesul de modificare a cadrului legal. Deși a fost inițiat în anul 2023, acesta este unul de durată; totuși, factorii de decizie au asigurat că recomandările vor realizate. Acestea includ:

- Reglementarea clară a momentului din care începe să curgă termenul custodiei publice, pentru evitarea calculării neuniforme a termenului și evitarea detenției arbitrare.

- Reglementarea și asigurarea garanțiilor împotriva detenției ilegale și arbitrare pentru străinii aflați pe teritoriul țării.
- Revizuirea articolului 24 alineatul (3) din Legea 215/2011 și reglementarea clară a instituției nemijlocit responsabilă de organizarea și asigurarea asistenței juridice garantată de stat.
- Indicarea unui termen exact, în zile, de comunicare a deciziei privind rezultatele examinării cererii de azil.
- Revizuirea Instrucțiunii cu privire la procedura de primire a cererilor de azil la frontiera de stat aprobată prin ordinul MAI nr. 782 din 29.12.2016, în vederea asigurării garanțiilor suplimentare și accesului imediat la procedura de azil.
- Revizuirea subpunctului 3 al punctului 29 din anexa 1 al Hotărârii de Guvern nr. 21/2023, cu excluderea sintagmei „sau dacă se constată că persoana a părăsit teritoriul Republicii Moldova și se află în afara teritoriului Republicii Moldova o perioadă cumulativă mai mare de 45 de zile”.
- Revizuirea punctului 1 din Hotărârea de Guvern și extinderea categoriei de persoane eligibile pentru protecția temporară, incluzând "persoanele terțe non - ucrainene și apatrizii care dovedesc că au rezidență legală în Ucraina, în baza unui permis de ședere permanent emis conform legislației ucrainene și care nu se pot întoarce, în condiții durabile și de siguranță, în țara sau în regiunea de origine.

În concluzie, având în vedere caracterul recomandărilor din raportul de monitorizare pentru perioada ianuarie – iunie 2023 și complexitatea procesului de modificare a cadrului normativ, majoritatea recomandărilor **încă nu au fost implementate**, acestea fiind doar în stadiul inițial al implementării.

În ansamblu, eforturile pentru îmbunătățirea situației persoanelor refugiate din Ucraina în Republica Moldova au avut unele progrese, dar mai sunt recomandări esențiale care încă necesită implementare pentru a asigura o abordare comprehensivă și adecvată a acestei situații sensibile.

Evaluarea gradului de implementare a recomandărilor Avocatului Poporului în procesul de monitorizare a respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina

(Total: 75 recomandări)

Nr./o r	Constatare	Recomandare	Calificativ	Sursa evaluării	Explicație
Recomandări – Raport nr.1 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine din Ucraina în contextul stării de urgență pentru perioada 25 februarie – 30 aprilie 2022 Total: 27 recomandări adresate Guvernului și Comisiei pentru Situații Excepționale a RM					
1.	Aflux masiv și spontan de persoane strămutate, care nu se pot întoarce în țara de origine. Există riscul ca sistemul de azil să nu poată procesa acest flux, fără efecte adverse pentru funcționarea sa eficientă, în interesul persoanelor în cauză și al altor persoane, care au nevoie de protecție.	Acordarea protecției temporare persoanelor străine din Ucraina pe perioada de 1 an	Recomandarea a fost implementată în totalitate	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135260&lang=ro	Guvernul a aprobat Hotărârea de Guvern nr. 21 din 18-01-2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina.
2.	Lipsa actului de constatare a aflului de străini a dus la inaplicabilitatea Mecanismului național de gestionare unitară și coerentă a situației în eventualitatea unui aflux sporit de străini, mecanism, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1146/2017.	Aplicarea Mecanismului național de gestionare unitară și coerentă a situației în eventualitatea unui aflux sporit de străini, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1146/2017, cu revizuirea acestuia, la necesitate.	Recomandarea nu mai este actuală	Procesul verbal nr.1 din 20.07.2022 al ședinței de lucru a Centrului Unic de Gestionare a Crizei	Ministerul Afacerilor Interne a menționat că acest mecanism nu a putut fi aplicat integral în cazul persoanelor strămutate din Ucraina, fiind luate în considerare anumite măsuri în conformitate cu prevederile Dispozițiilor Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova. Considerăm în continuare oportun de a revizui Mecanismul național de gestionare unitară și coerentă a situației

					în eventualitatea unui aflux sporit de străini, pentru a-l adapta având în vedere lecțiile învățate în procesul de gestionare a crizei persoanelor strămutate din Ucraina.
3.	Pct. 14. În cadrul Centrului sînt desfășurate următoarele activități: 1) trierea epidemiologică; 2) controlul pentru autorizarea trecerii frontierei de stat; 3) documentarea străinilor; 4) primirea și înregistrarea cererilor de azil; 5) stabilirea statutului străinilor care nu solicită protecția Republicii Moldova (azil); 6) cazarea străinilor care fac obiectul activităților realizate în cadrul Centrului; 7) alte activități specifice, destinate clarificării statutului juridic al străinului.	Implementarea activităților pentru Centrele provizorii prevăzute de pct.14 din Mecanismul național de gestionare unitară și coerentă a situației în eventualitatea unui aflux sporit de străini, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1146/2017;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații; Vizite de monitorizare	Inspectoratul General pentru Migrație a gestionat activitatea Centrelor provizorii, dar aceasta nu a fost vizibilă și nu au fost realizate toate activitățile prevăzute în pct.14 din HG, cum ar fi stabilirea statutului străinilor care nu au solicitat azil în Republica Moldova, trierea epidemiologică etc.
4.	Rolul Centrului Unic de Gestionare a Crizei (CUGC) în contextul intervențiilor autorităților naționale a fost unul important în gestionarea unitară și coerentă a situației. Totuși, s-a constatat că rolul CUGC a fost unul mai degrabă formal, întrucât acesta nu a dispus de o strategie proactivă de acțiune pe termen mediu și lung.	Urgentarea elaborării de către Centrul Unic de Gestionare a Crizei a Planului de acțiuni complexe pentru gestionarea situației de criză cu privire la afluxul de străini din Ucraina;	Recomandarea a fost implementată parțial	Scrisoarea CUGC nr.19 din 28.04.2022; Scrisoarea CUGC nr.93 din 26.07.2022; Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023.	Centrul Unic de Gestionare a Crizei a menționat inițial, în luna aprilie 2022, că elaborarea unui plan de gestionare a fluxului de refugiați din Ucraina este complexă și implică un număr mare de instituții. Ulterior, în luna iulie 2022, CUGC a menționat că se află în proces de elaborare și aprobare a mai multor planuri referitoare la răspunsul integrat al autorităților statului la fluxul de persoane refugiate din Ucraina. De asemenea, MAI a menționat că a elaborat planuri situaționale și planuri de contingență la nivel național, însă acestea au caracter clasificat și nu pot fi făcute publice.

5.	S-a constatat lipsa reglementărilor cu privire la cazarea persoanelor străine care s-ar afla în protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova. Reglementări care ar include și determinarea unor standarde minime și a procedurii de cazare.	Reglementarea la nivel național a standardelor minime și procedurilor de cazare temporară pentru persoanele străine aflate în protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova;	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023. https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-cadru-privind-organizarea-si-functionarea-serviciului-social-centrul-de-plasament-temporar-pentru-persoane-stramutate-de-pe-teritoriul-altor-state-si-a-standardelor-minime-de-calitate/11606	Ministerul Muncii și Protecției Sociale a elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate, însă pînă în prezent(decembrie 2023) nu a fost aprobat
6.	Gestionarea procesului de traversare a frontierei de stat, la fel s-a constatat a fi una cu multe probleme și lipsită de un proces managerial integrat. O problemă majoră este capacitatea operațională redusă a punctelor de	Capacitarea personalului autorităților responsabile de asigurarea managementului integrat al frontierei de stat, inclusiv a personalului din cadrul Centrelor	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații	Din observații vedem o intensificare a activităților de capacitate a personalului autorităților responsabile de asigurarea managementului integrat al frontierei de stat. Având în vedere

	frontieră, fapt ce complică accesul în același timp a unui număr sporit de persoane, precum și numărul insuficient de personal raportat la acesta.	provizorii stabilite la Punctele de Frontieră;			<i>complexitatea procesului, precum și evoluția rapidă a circumstanțelor, considerăm dificilă planificarea și implementarea unor programe extinse de instruire care să rămână relevante și eficiente pe termen lung.</i>
7.	O problemă majoră este infrastructura defectuoasă a punctelor de trecere a frontierei și capacitatea lor operațională redusă, fapt care nu permite accesul în același timp a unui număr sporit de persoane, precum și numărul insuficient de personal raportat la acesta.	Evaluarea infrastructurii punctelor de frontieră în vederea determinării nivelului de fezabilitate a gestionării traversării frontierei, în special în situațiile aflurilor de străini;	Recomandarea nu a fost implementată	Observații	<i>Până la moment nu am fost informați cu privire la inițierea procesului de evaluare a infrastructurii existente a punctelor de trecere a frontierei pentru a identifica neajunsurile și limitările acestora în contextul aflurilor de străini. Elaborarea unui plan care să vizeze îmbunătățirea infrastructurii PF și capacității operaționale este necesar să fie realizat.</i>
8.	O altă constatare se referă la condiția înregistrării străinilor din Ucraina, prevăzută în Dispoziția CSE nr.14 din 14.04.22, care ar fi una nejustificată, în condițiile în care, dreptul de ședere se acordă străinului pe perioada de 1 an, odată cu acordarea protecției temporare.	Anularea obligativității de solicitare a dreptului de ședere a străinilor din Ucraina, stabilită prin Dispoziția CSE nr.14 din 14.04.2022;	Recomandarea a fost implementată în totalitate	https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitie_cse_68_10.05.2022_3.pdf	<i>Au fost abrogate punctele 17, 18 și 19 din Dispoziția CSE nr.14 din 14 aprilie 2022 prin punctul 5.3. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 68 din 10 mai 2023 la data de 15 mai 2023.</i>
9.	A fost facilitată obținerea dreptului de ședere, prin neprezentarea cazierului judiciar. Însă modelul declarației pe propria răspundere privind lipsa sau confirmarea tragerii la răspundere penală și/sau a antecedentelor penale nestinse, nu este asigurat într-o limbă pe care persoana străină din Ucraina o înțelege sau pe care se presupune, în mod rezonabil, că o înțelege.	Asigurarea modelului declarației pe propria răspundere privind lipsa sau confirmarea la răspundere penală și/sau a antecedentelor penale nestinse, într-o limbă pe care o înțelege sau pe care se presupune, în mod rezonabil, că o înțelege persoana străină din Ucraina;	Recomandarea a fost implementată și a avut impact pozitiv semnificativ	https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitie_cse_nr_28_din_24.06.2022_modif_30.33.38.42.45.56.62_68.pdf	<i>Anexa 2 modificată (înlocuită) prin pct. 19 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 28 din 24 iunie 2022.</i>
10.	S-a constatat lipsa unui concept de organizare a transportării persoanelor refugiate străine,	Elaborarea conceptului unic de transportare a persoanelor străine strămutate, în special în cazul	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023.	<i>Organizarea transportului pentru persoanele refugiate a fost îmbunătățită,</i>

	în cazul unui aflux spontan, concept care să răspundă deopotrivă cerințelor referitor la securitatea persoanelor și intenția acestora de a tranzita teritoriul RM sau de a rămâne temporar pe teritoriul acesteia.	stabilirii unui grad de alertă a afluxului de străini, în funcție de distanța dintre punctele de frontieră cu Ucraina și cu România, cu stabilirea traseului rutier terestru, în cazul tranzitului. Precum și în funcție de distanța minimă dintre Punctele de frontieră și Centrele de Plasament temporar și de numărul locurilor disponibile a acestora. Se recomandă efectuarea unor măsuri pentru verificarea transportatorilor care oferă servicii de transport internațional refugiaților, în scopul prevenirii riscurilor de trafic de persoane;		https://anta.gov.md/content/anta-pune-la-dispozitie-transport-pentru-refugia-ii-ucraineni-afl-83-care-sunt-itinerarele-de	rezolvându-se problemele care au creat impedimente.
11.	Centrele destinate plasamentului temporar al persoanelor strămutate au fost organizate la nivel național, acoperind întreg teritoriul țării, majoritatea fiind amplasate în municipiul Chișinău, fără a se concentra prioritar în zonele din apropierea frontierei cu Ucraina.	Elaborarea unui concept unitar a centrelor destinate plasamentului temporar a persoanelor strămutate, orientat pe identificarea obiectivelor pentru cazare în zonele administrativ-teritoriale aflate în apropierea frontierei de stat cu Ucraina;	Recomandarea a fost implementată parțial	Discuții în cadrul ședințelor de lucru organizate la CUGC; Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	Nu s-a elaborat un concept unitar pentru centrele destinate plasamentului temporar al persoanelor strămutate, orientat spre identificarea obiectivelor pentru cazare în zonele administrativ-teritoriale aflate în apropierea frontierei de stat cu Ucraina. În schimb, s-a adoptat un concept alternativ numit „Centrul săptămânii” (RAC of the Week), prin care, în fiecare regiune, pe parcursul unei săptămâni, era desemnat un centru către care erau direcționate toate persoanele care solicitau cazare în acea săptămână. Acest concept a facilitat procesul de cazare a persoanelor strămutate.

12.	În perioada martie–aprilie 2022, de către Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul Consultativ au fost monitorizate 36 de centre de plasament acreditate de către ANAS, scopul monitorizărilor fiind identificarea nivelului de implementare a standardelor minime, stabilite în regulamentul privind organizarea și funcționarea centrului de plasament temporar pentru refugiați. De evidențiat că standardele nu prevăd cerințe obligatorii pentru adaptarea rezonabilă necesară persoanelor cu nevoi speciale și a mamelor cu copii în vârstă de la 0 la 3 ani, deși pe durata cazării beneficiarii pot să solicite asistență specializată în cazul persoanelor cu nevoi speciale.	Revizuirea standardelor minime pentru centrele de plasament temporar existente, cu luarea în considerare a necesităților persoanelor cu nevoi speciale și a altor grupuri social vulnerabile (mame cu copii mici, persoane în etate etc.);	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare Ordinul MMPS nr.21 din 26 februarie 2022	Standardelor minime pentru centrele de plasament temporar pentru refugiați au fost aprobate prin ordinul MMPS nr.21 din 26 februarie 2022. Ulterior, în aprilie 2023, MMPS a aprobat în redacție nouă Regulamentul privind organizarea și funcționarea Centrului de plasament temporar pentru refugiați, însă standardele stabilite inițial nu au fost revizuite.
13.	Dotarea centrelor ar putea fi catalogată drept una parțial asigurată. De evidențiat că în unele centre se constată insuficiența mobilierului (paturi, mobilier pentru servirea hranei și păstrarea lucrurilor personale), De asemenea, s-a observat o distribuție neraționalizată a unor bunuri precum saltelele de dormit. În unele centre acestea erau în cantitate insuficientă, în schimb, în alte centre erau în surplus, aflate în dezordine pe holuri și alte spații.	Raționalizarea distribuirii bunurilor adresate beneficiarilor din centrele de cazare temporară;	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	Nu s-a putut identifica un mecanism unic pentru distribuirea bunurilor persoanelor cazate în centrele de plasament. În mare parte, centrele au adoptat reguli proprii de distribuție a acestor bunuri. Inițial, ajutoarele umanitare erau distribuite prin intermediul Structurilor teritoriale de asistență socială, ceea ce poate fi considerat o bună practică.
14.	Nu toate centrele aveau spații delimitate care ar servi pentru asigurarea intimității beneficiarilor, iar în unele cazuri, ușile odăilor nu erau funcționale, fapt ce nu permite păstrarea în siguranță a bunurilor.	Asigurarea condițiilor de securitate, atât a beneficiarilor cât și a bunurilor personale aflate în proprietatea centrului;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare Regulamentul MMPS 21/2022	Deși MMPS a aprobat norme de personal pentru Centrele de plasament temporar pentru refugiați, care includ două unități de paznic, aceștia asigură doar accesul în incinta centrelor. În majoritatea centrelor nu există spații special amenajate pentru păstrarea bunurilor personale ale beneficiarilor,

					<i>acestea fiind în mare parte depozitate în odăile în care aceștia sunt cazați.</i>
15.	Cu referire la serviciile de voluntariat, ținem să evidențiem o implicare pro - activă a acestora. Totuși este de menționat, că în virtutea intențiilor pozitive ale acestora, au fost sesizate unele practici negative din partea voluntarilor, în contextul depășirii normelor de etică. Pe de altă parte, au fost sesizate situații ce ar prezuma acțiuni de abuz față de aceștia. Această stare de lucruri face să observăm, unele riscuri ce ar aduce atingere securității personale și integrității atât a beneficiarilor de plasament, cât și voluntarilor, fapt pentru care se impune responsabilizarea și justificarea legală prin act, a prestării serviciilor de voluntariat în cadrul centrelor de plasament temporar.	Reiterăm necesitatea responsabilizării și justificării legale, prin act a prestării serviciilor de voluntariat, în cadrul centrelor de plasament temporar, reieșind din statutul acestora (voluntari individuali, voluntari – reprezentanți ai ONG-urilor, voluntari – reprezentanți ai Organizațiilor Internaționale etc.);	Recomandarea nu mai este actuală.	Cadrul legal nu a fost revizuit. https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=140701&lang=ro	În primă instanță, un număr mare de voluntari s-au oferit să ajute persoanele refugiate din Ucraina, inclusiv pe cele cazate în centrele de plasament temporar pentru refugiați. Ulterior, numărul acestora a scăzut, iar în prezent se întâlnesc din ce în ce mai puțini voluntari care să ofere suport persoanelor refugiate. Apreciem modificările aprobate de Parlament la Legea voluntariatului, prin care au fost completate domeniile de utilitate publică cu domeniile „de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor”. Totuși, pentru viitor, ar fi oportună revizuirea cadrului legal pentru extinderea domeniilor în care voluntarii ar putea să se implice și stabilirea condițiilor de prestare a serviciilor de voluntariat.
16.	S-a constatat că centrele nu dispuneau de produse farmaceutice necesare, precum și de teste pentru testarea diabetului zaharat, insulină pentru pacienții cu diabet zaharat, maladii oncologice, psihiatrice, tuberculoză, lucrătorii invocând că astfel de persoane sunt referite la medicii specialiști.	Suplinirea punctelor medicale din cadrul centrelor de plasament temporar cu produse farmaceutice, inclusiv teste, insulină, pentru persoanele cu diabet zaharat, maladii oncologice;	Recomandarea a fost implementată parțial.	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare https://ms.gov.md/comunicare/comunicate/refugia-tii-cu-diabet-zaharat-pot-solicita-eliberarea-insulinei-in-cadrul-	Majoritatea centrelor nu dispun de puncte medicale în incinta lor. În vederea unor alternative, prin Dispoziția MS 220-D din 17 martie 2022, MS a stabilit cerințe clare privind distribuția medicamentelor provenite din donații externe

				<u>institutiilor-de-asistenta-medicala-primara/</u>	
17.	De asemenea s-a observat lipsa continuității supravegherii și acordării asistenței medicale în cadrul punctelor medicale din centrele de plasament, între personalul medical detașat în ture, lipsind o comunicare despre asistența acordată anterior preluării unei noi ture.	Stabilirea unui mecanism în vederea asigurării continuității supravegherii și acordării asistenței medicale, în cadrul punctelor medicale din centrele de plasament temporar, pentru personalul medical, detașat în ture;	Recomandarea nu mai este actuală.	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	Acțiunile Statului au fost orientate către asistența medicală primară, iar persoanele refugiate au avut posibilitatea să se înscrie la medicul de familie.
18.	Aplicarea principiului non - discriminării de către centre a fost problematică. De la bun început, fiind raportate cazuri de atitudine ostilă a administrației și personalului centrelor față de minoritățile etnice sau religioase. Astfel, voluntarii inițiativei Moldova pentru Pace au raportat încă de la începutul crizei mai multe cazuri de discriminare directă a persoanelor de etnie romă, dar și a altor minorități etnice sau religioase, atât de către centrele de stat cât și în domeniul privat. Voluntarii care intermediuau cazarea refugiaților și refugiaților au fost atenționați telefonic în repetate rânduri de administratorii unor centre de plasament, precum că acestea nu vor accepta la cazare persoane de etnie romă.	Asigurarea managementului pozitiv de gestionare a centrelor destinate plasamentului temporar a persoanelor strămutate, prin capacitatea personalului și instruirea acestuia, în contextul prevenirii unor abuzuri și a acțiunilor de discriminare eventual admise în privința persoanelor strămutate;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Sesizarea Avocatului Poporului de către persoanele strămutate.	În cadrul vizitelor de monitorizare a centrelor de plasament temporar, s-a constatat că există situații în care personalul centrelor nu conștientizează pe deplin aplicarea principiului nediscriminării. La întrebarea dacă au cazat persoane de etnie romă, personalul de fapt răspund în mare parte că au avut astfel de cazuri, dar că este bine că s-au eliberat de ei. Prin urmare, este necesar să se selecteze personal care înțelege specificul lucrului cu persoane refugiate și să li se acorde o atenție sporită instruirii acestora. De asemenea, dorim să atragem atenția asupra faptului că, în timpul vizitelor de monitorizare, am observat persistența unor centre segregate, precum și manifestări de comportament xenofob etc. Este esențial să subliniem că aceste recomandări necesită acțiuni periodice

					<i>de consolidare și intervenții pe termen lung.</i>
19.	În majoritatea centrelor vizitate, înregistrarea beneficiarilor avea loc la intrarea în centru, cu completarea cererilor și anexarea, după caz, în copie a actelor de identitate. Modelele cererilor de accesare în centre, în majoritatea lor, se aflau la loc vizibil, la intrarea în acestea, precum și registrele cu datele personale ale beneficiarilor, pe format de hârtie.	Asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal a beneficiarilor aflați în centrele de plasament temporar;	Recomandarea a fost implementată parțial	<i>Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Răspunsul CUGC nr.05 din 09.01.2023.</i>	<i>Urmare a vizitelor de monitorizare a centrelor de plasament temporar, s-a observat o îmbunătățire în asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal. Au fost identificate camere separate în care sunt acumulate și păstrate datele personale ale beneficiarilor din centre. Cu toate acestea, în general, nu există o politică uniformă în ceea ce privește prelucrarea și stocarea acestor date, inclusiv arhivarea acestora.</i>
20.	S-a constatat o accesibilitate informațională deficientă. În cadrul monitorizărilor nu a fost observată practica de plasare, la locuri vizibile, a Regulamentului centrului temporar de plasament, a panourilor informative privind serviciile și asistența (juridică, medicală, psihologică etc.); adresele și contactele autorităților/centrelor de suport; măsurile de precauție pe teritoriul țării per ansamblu, și în cadrul centrelor, precum și mecanismele de protecție împotriva oricăror forme de abuz și discriminare, care în cadrul monitorizărilor, s-a constatat că lipsesc sau sunt asigurate insuficient.	Asigurarea informațiilor privind drepturile, obligațiile, precum și a tehnicilor de securitate pe perioada aflării și a mecanismelor de protecție în eventuale situații de abuz sau violență pe teritoriul Republicii Moldova, oferite persoanelor strămutate;	Recomandarea a fost implementată parțial	<i>Observații în cadrul vizitelor de monitorizare. Ordinul MMPS nr.63 din 25.04.2023;</i>	<i>Amendamentele aduse Regulamentului nr. 21/2023 reprezintă un mecanism eficient de protecție, însă observăm că nu este aplicat corespunzător la nivel managerial. Este responsabilitatea MMPS, în calitate de autoritate responsabilă pentru implementarea politicilor, să întreprindă măsuri pozitive urgente în acest sens. Majoritatea datelor de contact referitoare la mecanismele de protecție sunt furnizate și evidențiate de către organizațiile neguvernamentale, în timp ce autoritățile naționale nu sunt suficient de vizibile în această privință. Este crucial să se remedieze această situație pentru a asigura o implementare eficientă a mecanismelor de protecție.</i>

21.	Identificarea dificultăților pe care persoanele strămutate le întâmpină în accesarea pieței muncii din cauza lipsei unei politici unitare și a unor reguli clare privind angajarea lor. Lipsa de sprijin adecvat pentru persoanele strămutate în găsirea și menținerea unui loc de muncă stabil din cauza absenței unei politici de facilitare.	Elaborarea unei politici unitare de angajare a persoanelor strămutate, odată cu confirmarea statutului de beneficiar de protecție temporară, prin facilitarea accesului la piața muncii și acordarea unor înlesniri agenților economici, pentru perioada valabilității protecției temporare;	Recomandarea nu a fost implementată	https://social.gov.md/comunicare/comunicate/au-fost-prezentate-rezuraportului-privind-piata-munciiltatele--refugiatilor-din-republica-moldova/	Informații în acest sens lipsesc.
22.	Dreptul copiilor ucraineni de a călători neînsoțiți începând cu vârsta de 16 ani. În pofida existenței acestui drept, se constată că responsabilii de la frontiera de stat aplică mecanismul intersectorial de protecție tuturor copiilor care intenționează a tranzita teritoriul Republicii Moldova, îngrădind astfel libera circulație a acestora. În acest sens ca obligație a Statului rămâne a fi doar asigurarea tranzitului în siguranță pe teritoriul țării.	Asigurarea tranzitului și a măsurilor de precauție pentru minori strămutați din Ucraina în vârstă de 16 ani, fără aplicarea mecanismului intersectorial de protecție, stabilit prin Dispoziția CSE nr.14 din 14.04.2022;	Recomandarea nu mai este actuală	Regulamentul privind instituirea mecanismului intersectorial de cooperare pentru identificarea, asistența și monitorizarea copiilor în situație de risc, veniți de pe teritoriul Ucrainei în perioada declarării stării de război în Ucraina, adoptat prin Decizia CSE nr.14 din 14.04.2022,	MMPS a stabilit mai multe măsuri de protecție a copiilor veniți de pe teritoriul Ucrainei în perioada declarării stării de război în Ucraina.

23.	Aplicarea principiului non-discriminării de către centre a fost problematică. De la bun început, fiind raportate cazuri de atitudine ostilă a administrației și personalului centrelor față de minoritățile etnice sau religioase. Astfel, voluntarii inițiativei Moldova pentru Pace au raportat încă de la începutul crizei mai multe cazuri de discriminare directă a persoanelor de etnie romă, dar și a altor minorități etnice sau religioase, atât de către centrele de stat cât și în domeniul privat. Voluntarii care intermediuau cazarea refugiaților și refugiaților au fost atenționați telefonic în repetate rânduri de administratorii unor centre de plasament, precum că acestea nu vor accepta la cazare persoane de etnie romă.	Prevenirea și combaterea discriminării în accesul la cazare și servicii a refugiaților, combaterea stereotipurilor și limbajului discriminatoriu și de ură, inclusiv prin documentarea cazurilor și sancționarea celor care se fac vinovați. Adoptarea, în acest scop a Codurilor de conduită și a mecanismelor de plângere, realizarea instruirilor personalului în domeniul nediscriminare;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	În cadrul vizitelor de monitorizare a centrelor de plasament temporar, s-a constatat că există situații în care personalul centrelor nu conștientizează pe deplin aplicarea principiului nediscriminării. La întrebarea dacă au cazat persoane de etnie romă, personalul de fapt răspund în mare parte că au avut astfel de cazuri, dar că este bine că s-au eliberat de ei. Prin urmare, este necesar să se selecteze personal care înțelege specificul lucrului cu persoane refugiate și să li se acorde o atenție sporită instruirii acestora. De asemenea, dorim să atragem atenția asupra faptului că, în timpul vizitelor de monitorizare, am observat persistența unor centre segregate, precum și manifestări de comportament xenofob etc. Este esențial să subliniem că aceste recomandări necesită acțiuni periodice de consolidare și intervenții pe termen lung.
24.	Aplicarea principiului non-discriminării de către centre a fost problematică. De la bun început, fiind raportate cazuri de atitudine ostilă a administrației și personalului centrelor față de minoritățile etnice sau religioase. Astfel, voluntarii inițiativei Moldova pentru Pace au raportat încă de la începutul crizei mai multe cazuri de discriminare directă a persoanelor de etnie romă, dar și a altor minorități etnice sau religioase, atât de către centrele de stat cât și în domeniul privat.	Monitorizarea condițiilor din centrele de plasament al refugiaților, inclusiv din perspectiva nediscriminării;	Recomandarea nu a fost implementată.	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Răspunsul CUGC nr. 05 din 09.01.2023.	Autoritățile responsabile de gestionarea centrelor de cazare au afirmat că nu au fost informate despre acțiuni discriminatorii, iar această situație este amplificată de absența unui mecanism de primire a plângerilor în centrele de cazare. În plus, ANAS neagă existența unor acțiuni discriminatorii în mod general, fără a efectua o evaluare adecvată în acest sens. Este crucial să se implementeze mecanisme de

	Voluntarii care intermediau cazarea refugiatelor și refugiaților au fost atenționați telefonic în repetate rânduri de administratorii unor centre de plasament, precum că acestea nu vor accepta la cazare persoane de etnie romă.				<i>monitorizare și raportare a discriminării pentru a asigura o abordare mai transparentă și eficientă în gestionarea situațiilor de acest gen.</i>
25.	Opiniile și experiențele exprimate de către persoanele refugiate sau personalul din centrele de plasament cu privire la lipsa unor reguli clare, cazuri de abuz sau hărțuire și necesitatea unor proceduri clare de raportare a cazurilor de abuz.	Instituirea și menținerea regulilor clare de acces în incinta centrelor de plasament, adoptarea codurilor de conduită, și mecanismelor de raportare a cazurilor de abuz, cu respectarea confidențialității victimelor, dar și proceduri proactive de prevenire a hărțuirii și exploatării;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare Ordinul MMPS 63 din 25/2023	<i>Deși, odată cu introducerea unei noi versiuni a Regulamentului de organizare și funcționare a centrului de plasament temporar pentru refugiați, a fost adăugat un capitol nou intitulat "Protecție și reclamații", care cuprinde două secțiuni: Depunerea și examinarea plângerilor/reclamațiilor și Protecția împotriva violenței, discriminării, neglijării, exploatării, hărțuirii (inclusiv sexuală), a tratamentului inuman și/sau degradant și/sau a traficului de ființe umane. Cu toate acestea, în timpul vizitelor de monitorizare s-a constatat că aceste aspecte nu sunt implementate în practică. Majoritatea beneficiarilor din centre nu sunt informați despre modalitatea de depunere și examinare a plângerilor, iar managerii centrelor menționează că beneficiarii nu depun cereri și că acest proces nu ar fi necesar.</i>
26.	La etapa inițială a situației de criză, au existat numeroase semnale privind transportarea contra cost a refugiaților de la PTF spre Chișinău sau alte destinații.	Combaterea tentativelor de înșelăciune sau profitare în alt mod de vulnerabilitatea refugiaților, prin bunuri și servicii (de exemplu de transport sau cazare) la prețuri exagerate;	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Răspunsul CUGC nr.05 din 09.01.2023	<i>În prima etapă a situației excepționale, s-a menționat că au existat tentative de înșelăciune a persoanelor refugiate, dar ulterior autoritățile au demarat controale în acest sens, situația fiind îmbunătățită și prevenite astfel de situații.</i>

27.	În conformitate cu standardele și recomandările internaționale privind drepturile persoanelor cu nevoi speciale, inclusiv dreptul la asistență și accesibilitate adecvată în timpul traversării frontierei.	Asigurarea punctelor de trecere a frontierei cu servicii de ajutor psihologic și opțiuni de transport adaptat pentru persoanele cu necesități speciale.	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Informații obținute în cadrul participării la ședințele de lucru ale Grupului de lucru privind protecția refugiaților din cadrul UNHCR Reprezentanța în Republica Moldova	Majoritatea serviciilor de ajutor psihologic și de transport pentru persoanele cu nevoi speciale au fost oferite de agențiile ONU și de către ONG-uri, sub conducerea UNHCR, pentru a sprijini eforturile guvernului în răspunsul la nevoile refugiaților.
Rezultatele evaluării implementării celor 27 de recomandări din Raportul nr.1 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine din Ucraina în perioada stării de urgență de la 25 februarie până la 30 aprilie 2022: <i>Recomandarea nu mai este actuală: 4</i> <i>Recomandarea nu a fost implementată: 6</i> <i>Recomandarea a fost implementată parțial: 12</i> <i>Recomandarea a fost implementată în mare măsură: 2</i> <i>Recomandarea a fost implementată în totalitate: 2</i> <i>Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ: 1</i>					
Recomandări – Raportul nr.2 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina în contextul stării de urgență pentru perioada Mai – Iulie 2022 Total: 10 recomandări adresate Guvernului și Comisiei pentru Situații Excepționale a RM					
28.	Recomandarea Avocatului Poporului de acordare a protecției temporare persoanelor refugiate din Ucraina pe perioada de 1 an, până	Se reiterează necesitatea acordării protecției temporare pe teritoriul Republicii Moldova	Recomandarea a fost implementată în totalitate	https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=	Guvernul a aprobat Hotărârea de Guvern nr. 21 din 18-01-2023 privind

	la momentul scrierii Raportului nr.2 nu a fost realizată	persoanelor refugiate din Ucraina;		135260&lang=r o	acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina.
29.	Lipsa unui Plan Național de Acțiune la momentul monitorizării inițiale a Centrului Unic de Gestionare a Crizei (CUGC). Această absență a determinat lipsa planurilor de activitate specifice în domenii-cheie. Drept urmare, au fost formulate recomandări în Raportul nr.1 și acestea au fost reiterate și menținute în Raportul nr.2.	Urgentarea elaborării Planului național de gestiune a fluxului de refugiați din Ucraina, pe termen mediu și lung și a planurilor de activitate pe domeniile distincte;	Recomandarea a fost implementată parțial	Scrisoarea CUGC nr.19 din 28.04.2022; Scrisoarea CUGC nr.93 din 26.07.2022; Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023.	Centrul Unic de Gestionare a Crizei a menționat inițial, în luna aprilie 2022, că elaborarea unui plan de gestionare a fluxului de refugiați din Ucraina este complexă și implică un număr mare de instituții. Ulterior, în luna iulie 2022, CUGC a menționat că se află în proces de elaborare și aprobare a mai multor planuri referitoare la răspunsul integrat al autorităților statului la fluxul de persoane refugiate din Ucraina. De asemenea, MAI a menționat că a elaborat planuri situaționale și planuri de contingență la nivel național, însă acestea au caracter clasificat și nu pot fi făcute publice.
30.	Constatările anterioare în cadrul monitorizării a făcut să se identifice lipsa unor reglementări la nivel național cu privire la cazarea persoanelor străine aflate în protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova, care să stabilească standarde minime și proceduri de cazare, pentru care a fost înaintată o recomandare în acest sens în Raportul nr.1, fiind menținută în continuare.	Urgentarea reglementării la nivel național a standardelor minime și procedurilor de cazare a beneficiarilor de protecție temporară pe teritoriul Republicii Moldova, care să includă obligativitatea adaptării rezonabile pentru cazarea persoanelor cu dizabilități fizice și mentale, a minorilor neînsoțiți, mamelor cu copii cu vârsta de la 0-3 ani, precum și interzicerea discriminării și segregării în plasament;	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023. https://particip.gov.md/ro/document/stages/se-plaseaza-spre-consultare-publica-proiectul-hotararii-guvernului-pentru-aprobarea-regulamentului-cadru-privind-	Ministerul Muncii și Protecției Sociale a elaborat un proiect de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea Regulamentului-cadru privind organizarea și funcționarea Serviciului social Centrul de plasament temporar pentru persoane strămutate de pe teritoriul altor state și a Standardelor minime de calitate, însă pînă în prezent(decembrie 2023) nu a fost aprobat

				organizarea-si-functionarea-serviciului-social-centrul-de-plasament-temporar-pentru-persoane-stramutate-de-pe-teritoriul-altor-state-si-a-standardelor-minime-de-calitate/11606	
31.	În cadrul vizitelor de monitorizare s-a constatat că nu sunt asigurate confidențialitatea și securitatea datelor cu caracter personal a persoanelor refugiate aflate în cazare.	Asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal, în special a celor cu caracter medical în perioada plasamentului temporar și la expirarea termenului de cazare;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Răspunsul CUGC nr.05 din 09.01.2023.	Urmare a vizitelor de monitorizare a centrelor de plasament temporar, s-a observat o îmbunătățire în asigurarea confidențialității datelor cu caracter personal. Au fost identificate camere separate în care sunt acumulate și păstrate datele personale ale beneficiarilor din centre. Cu toate acestea, în general, nu există o politică uniformă în ceea ce privește prelucrarea și stocarea acestor date, inclusiv arhivarea acestora.
32.	S-a constatat lipsa unui concept de organizare a transportării persoanelor refugiate străine, în cazul unui aflus spontan, concept care să răspundă deopotrivă cerințelor referitor la securitatea persoanelor și intenția acestora de a tranzita teritoriul RM sau de a rămâne temporar pe teritoriul acesteia.	Urgentarea elaborării unei modalități unice de transportare a persoanelor refugiate, în special în cazul stabilirii unui grad de alertă a aflusului de străini, cu stabilirea traseului rutier terestru, în cazul tranzitului, precum și modul de transportare la centrele de cazare a	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Scrisoarea CUGC nr.05 din 09.01.2023.	Organizarea transportului pentru persoanele refugiate a fost îmbunătățită, rezolvându-se problemele care au creat impedimente.

		celor ce doresc să rămână pe teritoriul Republicii Moldova;			
33.	În contextul Dispoziției CSE nr.12 din 25 martie 2022 începând cu 30 martie 2022, în scopul evitării riscurilor legate de traficul de ființe umane, a fost interzisă cazarea organizată a persoanelor refugiate în centrele neaprobată de ANAS, fără înștiințarea acesteia. Centrele neaprobată, care vor funcționa fără înștiințarea ANAS, vor fi închise din oficiu. Astfel, s-a constatat, că prevederea în cauză nu determină un mecanism clar privind modul de implementare a acestui proces, precum și responsabilul de identificarea acestor centre, prezumându-se că această ar fi atribuția directă a ANAS.	Revizuirea pct.12 din Dispoziția CSE nr.12 din 25.03.2022 în vederea determinării directe a autorității publice responsabile de identificarea locațiilor neaprobată de către ANAS, în care sunt plasate persoane refugiate;	Recomandarea nu a fost implementată	https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitie_cse_nr_12_din_23.03.2022_1.pdf	Pct. 12 din Dispoziția CSE nr.12 din 25.03.2022 nu a fost revizuit.
34.	Conform constatările inițiale, cu referire la serviciile de voluntariat s-a stabilit că în virtutea intențiilor pozitive a voluntarilor, au fost sesizate unele comportamente abuzive din partea acestora în contextul depășirii normelor de conduită etică, manifestate prin fotografierea beneficiarilor fără acordul acestora, stare de ebrietate, crearea conflictelor etc.. Pe de altă parte au fost sesizate situații ce ar prezuma acțiuni de abuz față de voluntari. Astfel de situații aduc atingere securității personale atât a beneficiarilor cât și a voluntarilor, fapt pentru care s-a înaintat o recomandare în vederea unei justificării legale prin act a serviciilor prestate de voluntari. Deși, la moment numărul voluntarilor ce asigură suport în gestionarea crizei refugiaților a	Se reiterează necesitatea responsabilizării și justificării legale prin act a prestării serviciilor de voluntariat în cadrul centrelor de plasament temporar;	Recomandarea nu mai este actuală.		<i>Inițial, un număr mare de voluntari s-au oferit să ajute persoanele refugiate din Ucraina, inclusiv pe cele cazate în centrele de plasament temporar pentru refugiați. Ulterior, numărul acestora a scăzut, iar în prezent se întâlnesc din ce în ce mai puține cazuri în care voluntarii se implică în sprijinirea persoanelor refugiate. Totuși, pentru viitor, ar fi oportună revizuirea cadrului legal pentru extinderea domeniilor în care voluntarii ar putea să se implice și stabilirea condițiilor de prestare a serviciilor de voluntariat. Apreciem modificările aprobate de Parlament la Legea voluntariatului, prin care au fost completate domeniile de utilitate</i>

	scăzut, recomandarea rămâne valabilă în continuare, având în vedere eventualele riscuri.				publică cu „de protecție civilă și apărare împotriva incendiilor”.
35.	În contextul măsurilor prezentate de către MMPS, este necesar de a aprecia efortul depus până la moment, însă acesta este insuficient raportat la numărul de personal și numărul CPTR, pentru care se impune în continuare dezvoltarea capacităților angajaților centrelor, inclusiv pe segmente de prevenire a discursului de ură și discriminare.	Capacitarea continuă a personalului autorităților responsabile de asigurare a managementului CPTR în contextul necesității prevenirii și asigurării tuturor beneficiarilor de tratament egal și nediscriminatoriu, inclusiv prevenirii discursului de ură;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	În cadrul vizitelor de monitorizare a centrelor de plasament temporar, s-a constatat că există situații în care personalul centrelor nu conștientizează importanța asigurării egalității la orice etapă de prestare a serviciilor. Totodată se observă comportamente xenofobe. La întrebarea dacă au cazate persoane de etnie romă, personalul de fapt răspund în mare parte că au avut astfel de cazuri, dar că este bine că s-au eliberat de ei.
36.	Se constată că fenomenul de segregare și de tratament inechitabil iau amploare inclusiv, datorită modului de repartizare a persoanelor în centrele de cazare odată cu apelarea liniei verzi. Astfel, au fost sesizate cazuri, când în momentul adresării persoanei refugiate către linia verde, pentru cazare în centre, persoana responsabilă redirecționează în centre cu beneficiari preponderent de etnie romă, dacă familia este numeroasă.	Asigurarea repartizării unitare a persoanelor refugiate în centrele de plasament temporar, cu asigurarea respectării principiilor nediscriminării și segregării;	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	În timpul vizitelor de monitorizare la centrele de plasament temporar, s-a constatat că există situații în care personalul acestor centre nu manifestă pe deplin conștientizarea aplicării principiului nediscriminării. Întrebați cu privire la prezența persoanelor de etnie romă, majoritatea personalului a recunoscut că au avut astfel de cazuri, dar au menționat că este benefic că s-au eliberat de acești indivizi. Prin urmare, se impune o selecție atentă a personalului, orientată către cei care înțeleg specificul lucrului cu persoane refugiate, acordându-li-se o atenție sporită instruirii lor. De asemenea, este important să se sublinieze și să se îmbunătățească conștientizarea privind principiul nediscriminării în cadrul Liniei Verzi.

37.	În cadrul unor centre de plasament temporar pentru refugiați se identifică cazuri de refuz în cazare a persoanelor cu dizabilități mentale, pe motiv că nu ar exista servicii specializate de asistență relevante acestui grup de persoane. De asemenea s-a constatat lipsa unor mecanisme de identificare și referire a persoanelor cu probleme de sănătate mentală.	Elaborarea unor mecanisme de identificare și referire a persoanelor refugiate cu probleme de sănătate mentală, bazate pe respectarea eticii și a confidențialității, cu asigurarea serviciilor specializate.	Recomandarea nu a fost implementată	Procesul-verbal nr.16 din 16.02.2023 al ședinței de lucru din cadrul CUGC; Observații în cadrul vizitelor de monitorizare. https://social.gov.md/comunicare/ministerul-muncii-si-protectiei-sociale-lucraza-la-un-nou-program-national-de-incluziune-sociala-a-persoanelor-cu-dizabilitati/	A fost elaborat un proiect de program național de implementare a măsurilor speciale de protecție a persoanelor cu dizabilități în situații de risc și urgențe, care va include și integrarea persoanelor refugiate cu dizabilități

Rezultatele evaluării implementării celor 10 recomandări din Raportul nr.2 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate din Ucraina în contextul stării de urgență pentru perioada Mai – Iulie 2022

Recomandarea nu mai este actuală: 1

Recomandarea nu a fost implementată: 3

Recomandarea a fost implementată parțial: 4

Recomandarea a fost implementată în mare măsură: 1

Recomandarea a fost implementată în totalitate: 1

Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ: 0

**Recomandări – Raportul nr.3 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate,
în contextul conflictului armat din Ucraina pentru perioada August – Decembrie 2022**

Total: 25 recomandări

38.	Condițiile de traversare a frontierei de stat pentru persoanele refugiate, în special cetățeni ucraineni - sunt disproporționate, generând încălcări a dreptului la libera circulație și a dreptului la informare	Revizuirea prevederilor pct.8 al Dispoziției CSE nr.55 din 22.12.22 cu excluderea sintagmei ”până la 1 februarie 2022”, în vederea asigurării dreptului la libera circulație – GOV, CSE;	Recomandarea nu mai este actuală		<i>Pct.8 al Dispoziției CSE nr.55 din 22.12.22 nu a fost revizuit.</i>
39.	Nu este acordată.	Urgentarea aprobării Hotărârii de Guvern cu privire la acordarea protecției temporare persoanelor refugiate din Ucraina, ca instrument ce garantează exercitarea de către persoanele refugiate a unor drepturi stabilite de lege – GOV, CSE;	Recomandarea a fost implementată în totalitate	https://www.legi.md/cautare/getResults?doc_id=135260&lang=ro	<i>Guvernul a aprobat Hotărârea de Guvern nr. 21 din 18-01-2023 privind acordarea protecției temporare persoanelor strămutate din Ucraina.</i>
40.	Unele centre neaprobat de către ANAS continuă să activeze până în prezent.	Revizuirea pct. 12 din Dispoziția CSE nr.12 din 25 martie 2022 cu stabilirea unui mecanism de identificare a centrelor de plasament temporar neaprobat de ANAS, destinate persoanelor refugiate – GOV, CSE;	Recomandarea nu a fost implementată	https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitie_cse_nr_12_din_23.03.2022_1.pdf	<i>Pct. 12 din Dispoziția CSE nr.12 din 25.03.2022 nu a fost revizuit.</i>
41.	Dreptul la libera circulație este interdependent cu dreptul la informare, iar exercitarea reală a ultimului implică obligații pozitive și responsabilități din partea Statului. În condițiile în care sursa de informare privind condițiile de intrare și ieșire pentru persoanele refugiate, inclusiv prin prisma dispozițiilor CSE, rămâne a fi pagina oficială a poliției de frontieră a RM, se constată o îngrădire a dreptului la informare din partea autorităților. Or, pagina web oficială a poliției de frontieră	Asigurarea informației pe pagina web a poliției de frontieră, în una din limbile de circulație internațională (engleză, rusă) și preferențial în limba ucraineană, cu privire la condițiile de traversare a frontierei de stat de către persoanele refugiate, în contextul derogărilor aprobate de către CSE – MAI, IGPF, BMA;	Recomandarea a fost implementată în totalitate	https://border.gov.md/files/2023-02/%D0%9F%D0%B5%D1%80%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BD%20%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B4%D0%BE%D0%BD%D1%83	<i>Informația este plasată pe pagina web a Poliției de Frontieră.</i>

	indică asupra lipsei informațiilor clare și relevante asupra cerințelor de intrare și ieșire în perioada excepțională, pentru persoanele refugiate. Mai mult, atât dispozițiile CSE, cât și pagina web oficială a poliției de frontieră sunt accesibile exclusiv în limba română.			%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%20%D1%87%D0%B0%D1%81%20%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%87%D0%B0%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%83.pdf	
42.	Un factor ce afectează direct accesul la azil este accesul limitat la informațiile cu privire la procedura, drepturile și obligațiile solicitanților de azil, precum și beneficiile urmare a obținerii acestuia pe teritoriul Republicii Moldova în cadrul punctelor de frontieră.	Asigurarea vizibilității informației cu privire la drepturile și obligațiile solicitanților de azil, la Punctele de Trecere a Frontierei, în una din limbile de circulație internațională (engleză, rusă) și preferențial în limba ucraineană pentru persoanele refugiate din Ucraina - MAI, IGPF, BMA;	Recomandarea a fost implementată parțial	Procesul-verbal nr.16 din 16.02.2023 al ședinței de lucru din cadrul CUGC;	Urmare a vizitelor de monitorizare la punctele de trecere a frontierei de stat există informație vizibilă privind serviciile ce pot fi acordate persoanelor solicitanți de azil.
43.	Locuri special amenajate pentru asigurarea serviciilor juridice pentru solicitanții de azil nu există la PTF.	Crearea și asigurarea spațiilor special amenajate destinate acordării asistenței juridice tuturor solicitanților de azil în cadrul Punctelor de Frontieră - MAI, IGPF, BMA;	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Procesul-verbal al ședinței de lucru a GL din cadrul CUGC nr.16 din 16.02.2023	Din informațiile care le deținem, nu au fost create și amenajate în cadrul PTF locuri special amenajate destinate acordării asistenței juridice solicitanților de azil.

44.	Monitorizarea continuă relevă că personalul care realizează și atribuțiile manageriale este suprasolicitat. Majoritatea persoanelor nu cunosc multe aspecte ce țin de implementarea standardelor minime stabilite de Regulamentul nr.21/2022, precum și despre drepturile diferitor categorii de persoane refugiate. Astfel, în unele centre au fost identificați solicitanți de azil, unde nici intențenții, nici managerii nu cunoșteau despre specificul acestui statut, și care sunt drepturile acestora. Capacitatea personalului pentru de realizarea atribuțiilor cu respect față de drepturile omului, rămâne în continuare o preocupare majoră pentru autoritățile naționale.	Asigurarea formării continue a personalului desemnat, în funcție de atribuțiile și responsabilitățile postului ocupat în cadrul centrelor, având la bază principiul abordării bazate pe drepturile omului; (MMPS)	Recomandarea a fost implementată parțial	Procesul-verbal nr.16 din 16.02.2023 al ședinței de lucru din cadrul CUGC;	În cadrul ședinței de lucru a Avocatului Poporului cu responsabilii de implementarea recomandărilor din Raportul nr.3, din data de 16 februarie 2023, s-a convenit să se colaboreze cu OAP pentru elaborarea unui plan de instruire a managerilor centrelor de plasament. Cu toate acestea, această activitate nu a fost realizată. În timpul vizitelor de monitorizare, se observă cazuri în care angajații centrelor nu sunt suficient de familiarizați cu atribuțiile lor specifice în acele centre.
45.	În majoritatea centrelor vizitate, persoanele responsabile de activitatea acestora au menționat că mecanismul de finanțare este complicat, înregistrându-se deseori restanțe de 3-4 luni la remunerarea muncii și asigurarea cu produse de igienă etc. De asemenea se constată că estimarea cheltuielilor pentru întreținerea CPTPR este dificilă, în special pentru bunuri și servicii, precum consumul de: energie electrică, gaze, energie termică, apă și canalizare, alte servicii comunale. Aceasta se datorează faptului, că CPTPR care sunt organizate în cadrul altor instituții, nu dispun de contoare separate, care ar contabiliza cheltuielile comunale, de exemplu, doar la un etaj din clădire, sau doar la unele odăi etc.	Ajustarea mecanismului de finanțare a centrelor, în vederea aplicării facile a acestuia în timp rezonabil; (MMPS)	Recomandarea nu a fost implementată	https://www.ana.s.md/wp-content/uploads/2023/05/Anexa-3-la-Ordin-nr.-63-Mecanismul-de-finantare.pdf	Mecanismul stabilit inițial nu a fost revizuit.

46.	În cadrul monitorizărilor anterioare, Avocatul Poporului a recomandat autorităților să elaboreze mecanisme de identificare și referire a persoanelor refugiate cu probleme de sănătate mentală, bazate pe respectarea eticii și a confidențialității datelor cu caracter medical, cu asigurarea serviciilor specializate, dar aceasta nu s-a realizat până la moment.	Urgentarea elaborării unui mecanism de identificare și referire a persoanelor cu probleme de sănătate mentală; (MS)	Recomandarea nu a fost implementată	Procesul-verbal nr.16 din 16.02.2023 al ședinței de lucru din cadrul CUGC; Observații în cadrul vizitelor de monitorizare. https://social.gov.md/comunicare/ministerul-muncii-si-protectiei-sociale-lucraza-la-un-nou-program-national-de-incluziune-sociala-a-persoanelor-cu-dizabilitati/	A fost elaborat un proiect de program național de implementare a măsurilor speciale de protecție a persoanelor cu dizabilități în situații de risc și urgențe, care va include și integrarea persoanelor refugiate cu dizabilități
47.	Potrivit ordinului cu privire la încadrarea în instituțiile de învățământ general a copiilor din familiile refugiate din Ucraina, școlarizarea este disponibilă doar pentru copiii, ai căror părinți sau reprezentanți legali au solicitat azil.	Asigurarea exercitării dreptului la educație a copiilor refugiați conform Codului Educației; (MEC)	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	https://mec.gov.md/sites/default/files/ordin_mec_1109_din_04.09.2023_instruccion_e_refugiati.pdf	Ministerul Educației și Cercetării a aprobat ordinul 1109 din 04.09.2023 Cu privire la integrarea copiilor din familii refugiate din Ucraina în instituțiile de învățământ general din Republica Moldova.

	Având în vedere că majoritatea persoanelor refugiate din Ucraina, nu au un statut legal oferit în conformitate cu prevederile Legii nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, copii acestora pot frecventa instituțiile de învățământ în calitate de audient, ceea ce nu corespunde standardelor educaționale prevăzute de Codul Educației și nu permite obținerea unui document de studii. Prin urmare se constată o limitare nejustificată a dreptului la educație și respectiv o încălcare a dreptului copilului la educație				
48.	Linia verde telefonică pentru persoanele refugiate din Ucraina – 080080011, a fost creată pentru a facilita procesul de cazare a persoanelor refugiate. Totuși, în cadrul monitorizărilor se constată că activitatea liniei verzi deseori nu răspunde necesităților beneficiarilor. Astfel, au fost recepționate apeluri telefonice de la persoanele refugiate din Ucraina, în care se menționa, că deși au fost direcționați, prin Linia Verde, pentru a se caza într-un anumit centru, personalul CTPR a refuzat să-i cazeze.	Sincronizarea introducerii datelor în sistemul Liniei Verzi (sau crearea unui soft) ce ar permite identificarea locurilor disponibile, ocupate și rezervate în centrele de plasament; (CUGC, APL)	Recomandarea nu a fost implementată	https://gov.md/ro/content/linia-verde-0800-800-11-destinata-refugiatilor-din-ucraina-va-fi-gestionata-de-agentia-onu	<i>Linia Verde a Guvernului (0800-800-11) este un serviciu de apel oferit de UNHCR în colaborare cu Guvernul Republicii Moldova, pe care refugiații îl pot folosi pentru a adresa orice întrebări și/sau pentru a depune plângeri sau sugestii/feedback. Linia Verde oferă informații despre ajutorul disponibil refugiaților din Moldova, precum și oferă oportunitate comunităților gazdă să caute informații sau să ofere ajutor refugiaților. Linia verde este operațională șapte zilele în săptămână, de la 8:00 la 22:00 și este disponibilă în patru limbi: română, rusă, ucraineană și engleză.</i>
49.	Asistența umanitară și serviciile oferite de către organizațiile internaționale și ONG-uri sunt distribuite disproporționat necesităților individuale ale persoanelor refugiate și nu sunt disponibile în întreaga măsură refugiaților	Asigurarea unui mecanism unic de distribuire echitabilă a bunurilor și serviciilor în cadrul centrelor în conformitate cu necesitățile acestora; (CUGC, APL)	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare	<i>În cadrul vizitelor de monitorizare recent realizate la centrele de plasament temporar, am observat că organizațiile neguvernamentale independente evaluează nevoile beneficiarilor și ulterior distribuie bunuri în funcție de</i>

	cazați în alte spații decât centrele de plasament temporar acreditate.				<i>de disponibilitatea bunurilor. Autoritățile statului nu coordonează acest proces.</i>
50.	Cu referire la disponibilitatea medicamentelor, produselor paramedicale, consumabilelor (spre exemplu teste, insulină pentru bolnavii de diabet zaharat) în cadrul centrelor, acestea rămân a fi insuficiente sau chiar în unele cazuri lipsesc.	Asigurarea și suplینirea la necesitate a medicamentelor de primă necesitate, produselor paramedicale, consumabilelor (testelor, insulinei pentru bolnavii de diabet zaharat) în cadrul centrelor; (CUGC, APL)	Recomandarea nu mai este actuală		<i>Odată cu aprobarea protecției temporare, medicamentele de primă necesitate sunt eliberate la indicația medicului de familie.</i>
51.	Identificarea locațiilor și crearea centrelor de plasament temporar la etapa inițială a stării de urgență, a fost un proces de circumstanță, impunând autoritățile să folosească orice locație disponibilă pentru cazarea persoanelor refugiate. Deși, de atunci deja a aproape un an, reevaluarea locațiilor destinate centrelor de plasament, în vederea stabilirii corespunderii acestora cu standardele minime aprobate de către MMPS, până la moment nu a fost realizată;	Evaluarea centrelor de plasament temporar pentru persoane refugiate aprobate de către ANAS, în vederea stabilirii corespunderii acestora standardelor minime stabilite de Regulamentul aprobat de către MMPS prin ordinul nr.21/2022; (CSE locale)	Recomandarea nu a fost implementată	<i>Răspunsul MMPS nr. 13/4346 din 30 octombrie 2023; Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.</i>	<i>MMPS a raportat că a creat un grup de lucru pentru a realiza vizite de monitorizare și evaluare a centrelor de plasament. La solicitarea de a ne oferi copii ale notelor de vizite, nu am primit astfel de documente.</i>
52.	Centrele de plasament temporar necesită sprijin și asistență consistentă pentru a funcționa eficient, iar STAS-urile joacă un rol crucial în acest sens prin oferirea de resurse, supervizare și coordonare.	Desemnarea prin ordin a reprezentanților Structurilor Teritoriale de Asistență Socială în vederea asigurării suportului necesar pentru buna funcționare a centrelor de plasament temporar destinat persoanelor refugiate; (STAS-urilor)	Recomandarea a fost implementată parțial	<i>Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.</i>	<i>În cadrul vizitelor de monitorizare, în unele centre au fost prezentate ordinele de numire a reprezentanților STAS. Totuși există un număr de centre, în care nu există colaborare cu STAS. În majoritatea lor, raționamentul existent în acest sens, este că STAS-le nu ar putea să le ofere suport. Deseori chiar ar împiedica activitatea lor.</i>
53.	În procesul de monitorizare se constată că în unele CPTPR nu a fost desemnat personal de către STAS. Astfel, activitatea centrelor create în cadrul instituțiilor de învățământ sau a	Desemnarea prin ordin a personalului în cadrul centrelor de plasament temporar pentru persoanele refugiate, în	Recomandarea a fost implementată parțial	<i>Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.</i>	<i>Urmare a vizitelor de monitorizare, în majoritatea centrelor nu este posibil să constatăm dacă personalul este numit sau nu de către STAS. De fiecare dată</i>

	căminelor studențești, este gestionată de către angajații instituțiilor respective. În unele centre managerii ar fi desemnați prin ordin, însă aceștia în majoritatea cazurilor nu sunt implicați în activitatea nemijlocită a centrelor (de ex. decani, șefii de servicii din cadrul structurilor teritoriale de asistență socială, șefi de catedre, etc.), astfel, de facto activitatea centrelor este realizată de alt personal, spre exemplu intențenții căminelor, directori ai instituțiilor de învățământ etc.	conformitate cu normele minime recomandate și aprobate de către MMPS; (STAS-urilor)			<i>când personalul este întrebat, ne comunică că sunt numiți prin ordin, dar nu au prezentat niciodată documentele proprii.</i>
54.	Cazarea persoanelor refugiate se face în baza cererii de admitere în plasament, conform anexei nr.2 la Regulamentul privind organizarea și funcționarea Centrelor. În baza cererilor, administrația Centrului este obligată să perfecteze un Registru de evidență a beneficiarilor. O mare parte din cererile de admitere în plasament sunt acumulate în mape. Regulamentul prevede că modul de evidență, ținere și de păstrare a dosarelor se stabilește prin ordinul conducătorului STAS. În procesul de monitorizare se constată lipsa ordinelor privind modul de evidență, ținere și păstrare a dosarelor.	Aprobarea ordinelor privind modul de evidență, ținere și păstrare a dosarelor persoanelor refugiate cazate în centre; (STAS-urilor)	Recomandarea a fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	<i>Doar în câteva centre s-a observat existența unor astfel de ordine.</i>
55.	Constatările privind lipsa unei monitorizări sistematice a situației persoanelor refugiate, în special a femeilor și copiilor, care sunt cazați în medii private. Lipsa acestei monitorizări crește riscul ca aceste grupuri vulnerabile să fie expuse unor pericole precum traficul de ființe umane sau abuzurile.	Monitorizarea sistematică a situației persoanelor refugiate din Ucraina, în special femei, copii, cazați în mediul privat, în vederea prevenirii unor eventuale riscuri (trafic de ființe umane, abuzuri); (STAS-urilor)	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	<i>Lipsa de claritate în responsabilitățile autorităților statului a creat bariere în realizarea acestei recomandări.</i>

56.	Beneficiarii nu au acces suficient la informații legate de drepturile și obligațiile lor în centrul de plasament temporar.	Asigurarea vizibilității în cadrul centrelor de plasament temporar a informației cu privire la drepturile și obligațiile beneficiarilor, în una din limbile de circulație internațională (engleză, rusă) și preferențial în limba ucraineană; (CPTR)	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	Urmare a ultimelor vizite de monitorizare, majoritatea beneficiarilor cunosc despre drepturile și obligațiile lor.
57.	Deși persoanele cazate sunt obligate să respecte normele sanitaro-igienice, în multe cazuri personalul centrului a menționat că întâmpină dificultăți în verificarea și asigurarea respectării acestora în încăperile de locuit din cadrul centrelor. Considerăm că această situație se datorează faptului că beneficiarilor nu le sunt aduse la cunoștință contra semnătură drepturile și obligațiile acestora pe perioada aflării în centre, sau angajații centrelor, ca și în cazul poliției nu intervin din motiv de a nu avea probleme.	Asigurarea informării contra semnătură despre drepturile și obligațiile beneficiarilor în centrele de plasament temporar pentru refugiați în procesul cazării; (CPTR)	Recomandarea o fost implementată parțial	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	În modelul cererii de cazare în centrele de plasament sunt incluse informații privind drepturile și obligațiile beneficiarilor.
58.	Evaluarea periodică a necesităților beneficiarilor din centrele respective este esențială pentru a adapta și îmbunătăți continuu serviciile și resursele oferite acestora.	Evaluarea continuă a necesităților beneficiarilor în cadrul centrelor; (CPTR)	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare; Discuții cu beneficiarii și angajații centrelor.	Nu avem informații referitoare la implementarea acestei recomandări. Cu toate acestea, în timpul celor mai recente vizite de monitorizare la centrele de plasament temporar, am observat că organizațiile neguvernamentale independente evaluează nevoile beneficiarilor și ulterior distribuie bunuri în funcție de domeniul lor de activitate. Autoritățile statului nu coordonează acest proces.
59.	În cadrul vizitelor de monitorizare au fost observate în unele centre, blocuri sanitare comune pentru bărbați și femei, în unele cazuri, ușile acestora nu se încuiau din interior.	Asigurarea în centrele de plasament a blocurilor sanitare separate pentru bărbați și femei,	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	Cu suportul UNHCR, prin intermediul ONG-lor blocurile sanitare în centrele de cazare au fost ajustate și adaptate necesităților.

		inclusiv cu uși care se închid pe interior; (CPTR)			
60.	Un alt subiect ce ține de siguranța centrelor de plasament temporar, îl constituie sistemele de supraveghere instalate în cadrul acestora. Deși scopul acestora este de a asigura securitatea acestora, totuși au fost identificate cazuri de încălcare a dreptului la viața privată – intimitate. În unele centre cu spațiul de cazare comun, fără a fi asigurate odăi individuale, și în lipsa delimitării zonelor speciale de supraveghere s-a admis înregistrarea video continuă 24/24 traiului beneficiarilor. Mai mult decât atât, nu a fost posibil de stabilit persoana responsabilă de prelucrarea datelor cu caracter personal obținute în urma înregistrării beneficiarilor, precum și locul stocării informațiilor înregistrate.	Asigurarea respectării vieții private a persoanelor cazate în centrele de plasament temporar, prin montarea camerelor video în spațiile în care nu afectează intimitatea beneficiarilor; (CPTR)	Recomandarea a fost implementată în mare măsură	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	În cadrul vizitelor de monitorizare, nu au fost observate camere video în spațiile private în care sunt cazate persoanele refugiate. Majoritatea centrelor pentru care constatarea a fost valabilă, au fost închise.
61.	Conform regulamentului, părăsirea temporară a centrului nu poate depăși 48 de ore. În cadrul monitorizărilor, personalul centrelor a comunicat că multe persoane refugiate circulă frecvent în Ucraina și părăsesc centrul și pentru o săptămână sau mai mult, iar ulterior revin. Totodată, se constată că în unele cazuri nu sunt depuse cereri din partea beneficiarilor pentru părăsirea centrului pentru o perioadă mai mare de 48 ore. Cauza fiind lipsa cunoștințelor personalului centrelor despre obligativitatea formalizării absenței sau beneficiarii pleacă fără a informa la timp personalul.	Asigurarea aplicării de facto a mecanismului de părăsire centrelor de către beneficiari pentru o perioadă mai mare de 48 de ore, în conformitate cu ordinul nr.21/2022 al MMPS. (CPTR)	Recomandarea nu mai este actuală	https://www.ana.s.md/wp-content/uploads/2023/05/Anexa-1-la-Ordin-nr.-63-Regulamentul.pdf	Regulamentul privind organizarea și funcționarea Centrului de plasament temporar pentru refugiați a fost modificat, ajustând parțial această procedură
62.	Constatările privind lipsa unei monitorizări sistematice a situației persoanelor refugiate, în special a femeilor și copiilor, care sunt cazați	Monitorizarea sistematică a situației persoanelor refugiate din Ucraina, în special femei, copii, cazați în	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	Lipsa de claritate în responsabilitățile autorităților statului a creat bariere în realizarea acestei recomandări.

	în medii private. Lipsa acestei monitorizări crește riscul ca aceste grupuri vulnerabile să fie expuse unor pericole precum traficul de ființe umane sau abuzurile.	mediul privat, în vederea prevenirii unor eventuale riscuri (trafic de ființe umane, abuzuri). (CPTR)			
Rezultatele evaluării implementării celor 25 recomandări din Raportul nr.3 privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor refugiate, în contextul conflictului armat din Ucraina pentru perioada August – Decembrie 2022 Recomandarea nu mai este actuală: 3 Recomandarea nu a fost implementată: 10 Recomandarea a fost implementată parțial: 6 Recomandarea a fost implementată în mare măsură: 4 Recomandarea a fost implementată în totalitate: 2 Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ: 0					
Raport privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine refugiate pe teritoriul Republicii Moldova în contextul conflictului armat din Ucraina pentru perioada ianuarie - iunie 2023 Total: 13 recomandări					
63.	Lista categoriilor de beneficiari eligibili pentru protecție temporară, așa cum este indicată în punctul 1 din Hotărârea de Guvern, este una limitativă în comparație cu criteriile aplicate în alte țări europene. Excluderea din această listă a resortisanților statelor terțe, altele decât Ucraina, și a apatrizilor care pot demonstra că au rezidență legală în Ucraina prin deținerea unui permis de ședere permanent conform legislației ucrainene, afectează capacitatea de asigurare și respectare a drepturilor copiilor ucraineni.	Revizuirea pct.1 din HG și extinderea categoriei de persoane eligibile pentru protecția temporară cu includerea ”persoanelor terțe non-ucraineni și apatrizii care dovedesc că au rezidență legală în Ucraina, în baza unui permis de ședere permanent emis în conformitate cu legislația ucraineană și care nu se pot întoarce, în condiții durabile și de siguranță, în țara sau în regiunea de origine.” (GOV)	Recomandarea nu a fost implementată	<i>Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023.</i>	<i>Extinderea categoriei de persoane eligibile este pe agenda Comisiei de coordonare a activităților în domeniul migrației și azilului, o decizie urmînd a fi luată după consultarea pe platforma comisiei.</i>

64.	Un aspect ce ridică întrebări față de accesibilitatea Protecției Temporare și anume punctul 12 din HG care condiționează obținerea documentului de beneficiar de protecție temporară prin confirmarea adresei de domiciliu sau a reședinței temporare în Republica Moldova. Astfel, reglementarea unor proceduri specifice legislației naționale creează impedimente disproporționate care afectează semnificativ accesibilitatea protecției temporare.	Revizuirea punctului 12 din Hotărârea de Guvern nr.21/2023, în vederea facilitării accesului la protecție temporară, prin declarația pe proprie răspundere a locului aflării beneficiarului de protecție temporară; (GOV)	Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ	https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/dispozitia_cse_nr_80_din_04.09.2023.public_are.pdf	Au fost aprobate modificări la HG nr.21/2023 prin dispoziția CSE nr.80 din 04.09.2023.
65.	Se constată că, Guvernul odată cu adoptarea măsurilor de organizare a executării Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova a introdus o condiție cu caracter limitativ contrar scopului urmărit și fără să prezinte o justificare obiectivă și rezonabilă, care nu se conține în art.96 din Legea nominalizată. Cu trimitere la raționamentele opiniei adresate Executivului la data de 23 mai 2023, se reiterează necesitatea revizuirii Hotărârii de Guvern nr.21/2023, cu excluderea sintagmei „sau dacă se constată că persoana a părăsit teritoriul Republicii Moldova și se află în afara teritoriului Republicii Moldova o perioadă cumulativă mai mare de 45 de zile” din subpunct 3) al punctului 29 din anexa nr.1.	Revizuirea subpunctului 3 al punctului 29 din anexa 1 al Hotărârii de Guvern nr.21/2023, cu excluderea sintagmei „sau dacă se constată că persoana a părăsit teritoriul Republicii Moldova și se află în afara teritoriului Republicii Moldova o perioadă cumulativă mai mare de 45 de zile”; (GOV)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023. Această recomandare a fost respinsă de către MAI https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=135260&lang=ro	HG nu a fost revizuită.
66.	Beneficiarul de protecție temporară neangajat pe teritoriul Republicii Moldova este într-o situație dezavantajată față de beneficiarii protecției internaționale conform definiției din Legea 270/2008, în dreptul de a se asigura în mod individual prin achitarea primei de	Includerea beneficiarilor de protecție temporară și a persoanelor strămutate din Ucraina angajate în câmpul muncii pe teritoriul Republicii Moldova, în categoriile de persoane care pot să se asigure individual prin achitarea primei de	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023.	Autoritățile au respins această recomandare

	asigurare stabilite în sumă fixă, în mărimea, modul și termenele prevăzute de legislație, pentru a beneficia de un spectru complex de servicii în caz de necesitate.	asigurare medicală stabilită în sumă fixă. (GOV)			
67.	În continuare se aplică abordarea de plasare segregată a persoanelor strămutate din Ucraina de etnie romă, azeră etc. Deși a fost aplicat mecanismul de plasament prin instituirea Centrului săptămânii, la zi în continuare există 3 centre segregate și unul mixt unde se direcționează etniile intolerante de ucrainenii "albi". În pofida descrierii problemei și recomandării adresate autorităților naționale privind inadmisibilitatea segregării a fost indicată în toate rapoartele publicate anterior, nici o autoritate inclusiv Consiliul pentru Egalitate nu s-a autosesizat și nu au fost întreprinse acțiuni în vederea eliminării acestui mecanism.	Eliminarea mecanismului de plasament segregat în centrele de cazare pentru persoanele refugiate, prin acțiuni concrete bazate pe o abordare integrată și inclusivă; (GOV)	Recomandarea nu a fost implementată	Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	În continuare există centre în care sunt plasate doar persoane de etnie romă.
68.	Un factor ce afectează direct accesul la azil este accesul limitat la informațiile cu privire la procedura, drepturile și obligațiile solicitanților de azil, precum și beneficiile urmare a obținerii acestuia pe teritoriul Republicii Moldova în cadrul punctelor de frontieră.	Se reiterează necesitatea asigurării accesului la informații în zona punctelor de frontieră la intrare în țară, în special în zona sterilă a punctului de frontieră din cadrul aeroportului Internațional Chișinău, pentru străinii care au intenția de a accede teritoriul țării. Informația necesită a fi asigurată în limbi de circulație internațională și în limbaj accesibil, precum și să conțină numerele de contact pentru accesarea asistenței juridice garantată de stat; (MAI)	Recomandarea a fost implementată parțial	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023; Observații în cadrul vizitelor de monitorizare.	În sala de sosiri la PTF AIC Chișinău exist panouri informative, dar în „zona sterilă”, nu au fost observate.

69.	Prin depunerea unei solicitări de protecție internațională, în orice mod și către orice autoritate, persoana își exprimă voința de a obține această formă de protecție. Mai mult ca atât, orice persoană care și-a exprimat doar intenția de a depune o cerere de azil este considerată un solicitant, cu toate drepturile și obligațiile asociate acestui statut. Sarcina reprezentanților autorității de „prim contact”, în cazul nostru – al Poliției de frontieră, este de a identifica persoanele care ar putea dori să solicite protecție internațională, să le furnizeze informațiile necesare, să le asiste în procesul de completare a cererii de azil și să le refere către autoritatea competentă. Poliția de frontieră nu are dreptul să refuze accesul unui străin la procedura de azil. Poliția de frontieră nu are nici atribuția de a evalua dacă străinul are necesități legate de protecție și dacă poate sau nu să beneficieze de protecție internațională.	Revizuirea Instrucțiunii cu privire la procedura de primire a cererilor de azil la frontiera de stat aprobată prin ordinul MAI nr.782 din 29.12.2016, în vederea asigurării garanțiilor suplimentare și accesului imediat la procedura de azil; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023.	Revizuirea instrucțiunii a fost planificată pentru anul 2023. La moment există proiectul nou al Instrucțiunii care urmează a fi aprobat.
70.	Un alt aspect important, este comunicarea promptă a deciziei. Art. 50 și 60 ale Legii 270/2008, reglementează expres forma scrisă de comunicare a deciziei, însă doar în art. 60 se referă la operativitatea comunicării și anume prin utilizarea expresiei „de îndată”. Deși acest termen indică la faptul că decizia trebuie comunicată prompt, indicarea unui termen exact în zile este mai recomandabilă. Promptitudinea comunicării deciziei de respingere a cererii de azil este de altfel parte a garanției exercitării dreptului la o cale de atac efectivă	Indicarea unui termen exact, în zile, de comunicare a deciziei privind rezultatele examinării cererii de azil; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Legea nu a fost modificată.

71.	Importanța interviului pentru evaluarea amplă și multilaterală a fiecărui caz este incontestabilă iar temeiurile pentru omiterea acestuia trebuie să fie cât mai înguste. Pe lângă faptul că interviul este un drept al solicitantului de azil, este și un instrument extrem de util al autorităților competente care va permite evaluarea și emiterea unei decizii cât mai argumentată.	Înlocuirea formatului actual de realizare a interviului solicitanților de azil cu o comisie compusă din 3 reprezentanți pentru a elimina dubiile de subiectivitate și de a asigura imparțialitatea deciziei; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Autoritățile au respins această recomandare, pe motivul că interviul este necesar a fi asigurat într-un mediu cât mai restrâns pentru a nu crea disconfort persoanei intervievate. Se menționează, că este asigurată înregistrarea video a interviului.
72.	La etapa intrării pe teritoriul țării, autoritatea de prim contact este Poliția de frontieră, care este obligată conform Art.24 al.3 al Legii 215/2011 cu privire la frontiera de stat să asigure dreptul la asistență juridică, prin oferirea datelor de contact ale Uniunii Avocaților care, la rândul său, poate să ofere informații despre reprezentanții săi competenți să acționeze în interesul persoanei. Această prevedere legală este ambiguă cel puțin din perspectiva în care asistența juridică garantată de stat și modul în care poate fi accesată este prevăzută în mod exclusiv de Legea 198/2017. Uniunea Avocaților este organ de autoadministrare a profesiei de avocat și nu are atribuții directe ce țin de mecanismul asistenței juridice garantată de stat.	Revizuirea art. 24 al 3 din Legea 215/2011 și reglementarea clară a instituției nemijlocit responsabilă de organizarea și asigurarea asistenței juridice garantată de stat;	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Legea 215/2011 nu a fost revizuită în acest sens.
73.	În Republica Moldova au fost semnalate cazuri, când străinii au fost ținuți pe hol sau în birourile reprezentanților autorității competente pentru străini fără documentare sau în așteptarea disponibilității de audiere în fața instanței de judecată. În această perioadă, persoanele nu puteau părăsi oficiul autorității, dar nici nu exista o decizie privind privarea	Reglementarea și asigurarea garanțiilor împotriva detenției ilegale și arbitrar pentru străinii aflați pe teritoriul țării; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Conform informațiilor prezentate de IGM, Legea 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova este în proces de modificare.

	de libertate. Reglementarea acestei lacune legislative este absolut necesară, pentru asigurarea garanțiilor împotriva detenției ilegale și arbitrare.				
74.	Un alt aspect important este lipsa prevederilor clare privind momentul începerii curgerii termenului custodiei publice. În acest sens, este prioritară și reglementarea clară a momentului ce ține de începerea curgerii termenului custodiei publice pentru evitarea aplicării neuniforme a calculării termenului și evitarea detenției arbitrare.	Reglementarea clară a momentului din care începe să curgă termenul custodiei publice, pentru evitarea calculării neuniforme a termenului și evitarea detenției arbitrare; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Conform informațiilor prezentate de IGM, Legea 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova este în proces de modificare.
75.	Momentul manifestării de voință este suficient pentru ca persoana să dispună de protecție imediată, inclusiv prin asigurarea accesului la întreaga gamă de servicii: asistență medicală, cazare, servicii sociale etc. Obligarea persoanelor la pre-înregistrare pe platforma on-line creează impedimente adiționale și tergiversează procesul de accesare a protecției temporare, în consecință afectând realizarea drepturilor conexe, cum ar fi dreptul la asistență medicală.	Aplicabilitatea conformă a prevederilor punctului 7 din Hotărârea Guvernului nr.21/2023, prin care obținerea documentului de beneficiar de protecție temporară să fie realizată în ziua depunerii cererii; (MAI)	Recomandarea nu a fost implementată	Scrisoarea MAI nr.40/3907 din 25.08.2023	Recomandarea a fost respinsă, pe motiv, că în ziua când solicitantul de protecție temporară vine să ridice documentul de beneficiar de PT atunci și depune cererea. Astfel, perioada de preînregistrare lasă solicitantul de protecție temporară în afara oricăror garanții prevăzute de HG 21/2023

Rezultatele evaluării implementării celor 13 recomandări din Raportul privind monitorizarea respectării drepturilor persoanelor străine refugiate pe teritoriul Republicii Moldova în contextul conflictului armat din Ucraina pentru perioada ianuarie - iunie 2023

Recomandarea nu mai este actuală: 0

Recomandarea nu a fost implementată: 11

Recomandarea a fost implementată parțial: 1

Recomandarea a fost implementată în mare măsură: 0

Recomandarea a fost implementată în totalitate: 0

Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ: 1

<i>Număr de recomandări</i>	<i>Recomandarea nu mai este actuală</i>	<i>Recomandarea nu a fost implementată</i>	<i>Recomandarea a fost implementată parțial</i>	<i>Recomandarea a fost implementată în mare măsură</i>	<i>Recomandarea a fost implementată în totalitate</i>	<i>Recomandarea a fost implementată și a avut un impact pozitiv semnificativ</i>
<i>27</i>	<i>4</i>	<i>6</i>	<i>12</i>	<i>2</i>	<i>2</i>	<i>1</i>
<i>10</i>	<i>1</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>25</i>	<i>3</i>	<i>10</i>	<i>6</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>0</i>
<i>13</i>	<i>0</i>	<i>11</i>	<i>1</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Total 75</i>	<i>8</i>	<i>30</i>	<i>23</i>	<i>7</i>	<i>5</i>	<i>2</i>

Nivelul de implementare a 75 de recomandări evaluate

